

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ
23-CL-22-GE-WSP-A: Workshop on Community-based Sustainable Agriculture
ระหว่างวันที่ 28 - 30 พฤศจิกายน 2566
อบรมออนไลน์

จัดทำโดย นายณัฐพล ชัยยวรรณาการ
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กองขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร
วันที่ 22 มกราคม 2567

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ

CBSA เป็นแนวทางแบบองค์รวมที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการวางแผน การนำไปใช้ และการจัดการแนวทางการทำฟาร์มแบบยั่งยืน โดยมีพื้นฐานบนหลักการว่าชุมชนนั้นเป็นองค์ประกอบที่ดีที่สุดที่จะเข้าใจและระบุความต้องการด้านเกษตรกรรมของตนเองได้ (FAO, 2018) โดยแนวทางนี้ได้ให้โอกาสต่างๆ ได้แก่ การปกป้องสิ่งแวดล้อมโดยการใช้หลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ การลดมลภาวะ การส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในอาชีพทั้งผู้หญิงและกลุ่มคนชายขอบ นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการผ่านการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร อย่างไรก็ตามความท้าทายของแนวทาง CBSA ประกอบด้วย การขาดซึ่งนโยบายของภาครัฐ การเงิน ความเป็นผู้นำ องค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชน จึงได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ให้มีเวทีสำหรับผู้ดำเนินการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาล่าสุดและแนวปฏิบัติที่ดีในแนวทาง CBSA และหารือถึงวิธีการเผยแพร่ให้กับสมาชิก APO โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับความสำเร็จ นวัตกรรม และแบบจำลองความยั่งยืนของการเกษตรกรรมบนฐานชุมชน (CBSA) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลายประการ ได้แก่ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเพิ่มผลผลิต และการปรับปรุงการดำรงชีวิต ตรวจสอบปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญจากกรณีศึกษาที่มีการนำเสนอ และหารือถึงวิธีการเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่ดีของ CBSA ในสมาชิก APO

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ พร้อมแสดงความคิดเห็นหรือยกตัวอย่างประเด็นที่สามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือประเทศไทย ได้แก่

■ การบรรยาย

- นิยาม CBSA เป็นแนวทางแบบองค์รวมที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการวางแผน การนำไปใช้ และการจัดการแนวทางการทำฟาร์มแบบยั่งยืน โดยมีพื้นฐานบนหลักการว่าชุมชนนั้นเป็นองค์ประกอบที่ดีที่สุดที่จะเข้าใจและระบุความต้องการด้านเกษตรกรรมของตนเองได้ (FAO, 2018) โดยแนวทางนี้ได้ให้โอกาสต่างๆ ได้แก่ การปกป้องสิ่งแวดล้อมโดยการใช้หลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ การลดมลภาวะ การส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในอาชีพทั้งผู้หญิงและกลุ่มคนชายขอบ นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการผ่านการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร อย่างไรก็ตามความท้าทายของแนวทาง CBSA ประกอบด้วย การขาดซึ่งนโยบายของภาครัฐ การเงิน ความเป็นผู้นำ องค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชน
- องค์ประกอบของกระบวนการ CBSA
 - ความร่วมมือ: มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคสำหรับฤดูเพาะปลูก
 - การผลิตในท้องถิ่น: การแลกเปลี่ยนเป็นแบบท้องถิ่น เช่น เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกในการปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับอาหาร
 - ความสามัคคี: ความสัมพันธ์ซึ่งเป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค
 - ผู้ผลิต/ผู้บริโภคคู่: สร้างความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคคล กล่าวคือ ไม่มีตัวกลางหรือลำดับชั้น (เช่น ไม่มีพ่อค้าคนกลาง)

โดยผู้บรรยายได้ยกตัวอย่างความร่วมมือของชุมชนในการทำการเกษตร กล่าวคือชุมชนสนับสนุนปัจจัยต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกผักสวนครัว และเกษตรกรผู้ปลูกผักก็มอบพืชผักที่ได้ให้กับผู้สนับสนุนเมื่อผลผลิตได้ตามฤดูกาล

- วัตถุประสงค์ของ CBSA
 - นำความยั่งยืนของการดำรงชีวิตบนพื้นฐานการเกษตร และปรับปรุงคุณภาพของเกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรเพศหญิง
 - ลดต้นทุนการเพาะปลูกโดยการหลีกเลี่ยงสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยโดยไม่กระทบต่อผลผลิต
 - การเสริมสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติ
 - การให้บ้านมีความมั่นคงทางโภชนาการ (ความมั่นคงทางอาหาร)
 - มอบความเป็นอยู่ให้กับผู้ยากจนที่ไม่มีที่ดินโดยการเช่าที่ดิน
- คุณสมบัติที่เป็นเอกลักษณ์ของ CBSA
 - CBSA มีต้นกำเนิดมาจากการเกิดวิกฤตทางการเกษตร
 - โปรแกรมที่ขับเคลื่อนด้วยอุปสงค์
 - เพื่อการดำรงชีพบนพื้นฐานการเกษตรอย่างยั่งยืน - การลดต้นทุนการเพาะปลูก
 - ตรวจสอบให้แน่ใจว่าอาหารปลอดภัย - คำนี้ถึงสุขภาพ
 - จากการเกษตรแบบ “ที่ขับเคลื่อนด้วยปัจจัยภายนอก” ที่โดดเด่นและเป็นแบบแผน ไปจนถึงโมเดล “ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น”
 - เทคโนโลยีที่ทำได้จากองค์กรกระแสหลักและองค์กรภาคประชาสังคม
 - ขยายขนาดของแพลตฟอร์ม SHG ที่มีอยู่
 - ระบบขยายแบบกระจายอำนาจ:
 - เกษตรกรที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดีเป็นผู้ที่ช่วยในการส่งเสริมการเกษตร
 - เกษตรกรที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดีในหมู่บ้านเป็นนักเคลื่อนไหวในหมู่บ้าน
 - ผู้ปฏิบัติงานที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดีในฐานะนักกิจกรรมกลุ่มที่รวมกลุ่มของ 5 หมู่บ้าน
 - มีการประชุมกลุ่มทุกสัปดาห์ในพื้นที่เพื่อทบทวน วิจัย แก้ไขปัญหา และสร้างขีดความสามารถ
 - ใช้ฐานวัสดุ/ทรัพยากรที่หลากหลาย
 - เกษตรกรที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดี
 - อาศัยหลักการวิทยาศาสตร์ที่กระจ่างชัด อธิบายได้
 - การสร้างขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง

- เทคโนโลยี
 - ทำความเข้าใจกระบวนการทางธรรมชาตินำมาผสมผสานกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ให้สอดคล้องกัน
 - การผสมผสานเทคโนโลยีล้ำสมัยเข้ากับภูมิปัญญาดั้งเดิม
 - ดำเนินการตามทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น
 - เน้นความรู้เป็นศูนย์กลางมากกว่าการเน้นผลิตภัณฑ์เป็นศูนย์กลาง ดังนั้นจึงมุ่งเน้นการสนับสนุนในรูปแบบของความรู้
 - การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านบุคลากรภายในชุมชน
 - เกษตรกรได้รับการสนับสนุนให้ทำการทดลองด้วยตนเอง
- การทำงานร่วมกับกระบวนการทางธรรมชาติโดยหลัก CBSA มุ่งเน้นการทำงานของกระบวนการทางธรรมชาติเป็นหลัก ได้แก่
 - อาศัยความสมดุลทางนิเวศวิทยาตามธรรมชาติระหว่างแมลงที่เป็นประโยชน์และแมลงที่เป็นอันตรายจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าศัตรูพืชจะไม่ถึงจำนวนวิกฤตในพื้นที่ที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต
 - การใช้พืชประเภทกับดัก (นอกจากพืชหลัก) เพื่อดึงดูดการวางไข่โดยศัตรูพืช
 - ธรรมชาติสามารถคืนความสมดุลของตัวเองได้หากมนุษย์ไม่เข้าไปรบกวน
 - การกระจายอำนาจให้ชุมชนเป็นคนจัดการจะช่วยให้สามารถนำวัฒนธรรม เครื่องกล และเครื่องมือทางชีวภาพมาใช้ได้ทั้งหมด ดังนั้นตามหลัก CBSA จึงไม่มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
 - การทำความเข้าใจชีววิทยาของแมลงและนิเวศวิทยาของพืชเป็นสิ่งสำคัญในการกำจัดศัตรูพืช
 - การอนุรักษ์และปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำบาดาล และการกักเก็บน้ำฝน
 - การปฏิบัติที่ดีต่อดินในฐานะสื่อที่มีชีวิต – สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อพืชและสัตว์ในดิน
 - รักษาความหลากหลายของพืชผลด้วยการปลูกพืชตระกูลถั่ว/ไม้ยืนต้น การทำปุ๋ยหมักโดยใช้เศษวัสดุทางการเกษตร (ในตัวอย่างเป็นใบต้นนาเดป) กลับสู่ดินเป็นปุ๋ยแจสำคัญในการจัดการความอุดมสมบูรณ์ของดินและลดปริมาณศัตรูพืช
 - การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ให้ได้มากที่สุด (แหล่งพลังงานไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับการเกษตรกรรม) - ผ่านการตัดแต่งทรงพุ่มและรูปทรงของพืชที่เหมาะสม
 - การผสมผสานกับทางเลือกในการดำรงชีวิตอื่น ๆ (เกษตรผสมผสาน) เช่น แกะ แพะ สัตว์ปีก การเลี้ยงผึ้ง การเลี้ยงสัตว์ การรีไซเคิลของเสีย ขยะของระบบหนึ่งกลายเป็นอาหารของอีกระบบหนึ่ง เน้นเพิ่มรายได้ผ่านการดำรงชีวิตที่หลากหลาย
 - การบำบัดของเสีย เช่น มูลสัตว์ (ไม่ใช่ในรูปแบบของ N,P,K) เป็นแหล่งของหัวเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อกระตุ้นปฏิกิริยาทางชีวเคมีในดิน
 - การขยายพันธุ์แทนแดงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ (ในนาข้าว) ช่วยในการจัดหาไนโตรเจน การอนุรักษ์น้ำ และกำจัดวัชพืช
 - การยกเลิก/ลดการใช้สารเคมีอย่างค่อยเป็นค่อยไปส่งผลให้: ไล่เดือนดินประจำถิ่นปรากฏตัวในดินพร้อมคุณสมบัติ แมลงผสมเกสร เช่น ผึ้ง แมลงบอบ ฯลฯ เริ่มปรากฏขึ้น ช่วยในการผสมเกสรข้ามและเพิ่มผลผลิต และพบปลาในนาข้าว
 - มีการรวบรวมองค์ความรู้ - คุณสมบัติตามธรรมชาติของพฤกษศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่เป็นสารขับไล่ สารกำจัดไข่ สารป้องกันการลอกคราบ สารลดการดูดซึมอาหาร เมื่อศัตรูพืชยังอยู่ในระยะเริ่มแรก จำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังศัตรูพืชและโรคเป็นประจำ
- การสนับสนุนของภาครัฐและเอกชน
 - สนับสนุนในการพัฒนาโครงการและโครงการความร่วมมือที่สร้างผลกระทบที่ดี
 - จัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านความยั่งยืนจากหลากหลายสาขาเพื่อทำให้ห่วงโซ่อุปทานมีความยั่งยืนมากขึ้น สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น ฝึกอบรมซัพพลายเออร์และเพิ่มความเชี่ยวชาญของบุคลากรในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดนี้อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์จากแหล่งที่ยั่งยืนในระยะยาว

- เสริมความมุ่งมั่นในการพัฒนาด้านความยั่งยืนของชุมชนผ่านการส่งเสริมและยกระดับนวัตกรรมและทางเลือกของเทคโนโลยีที่ขับเคลื่อนผลกระทบเชิงบวกในประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเกิดใหม่
- เชื่อมโยงชุมชนกับพันธมิตรที่เหมาะสมในภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมในประเทศคู่ค้าทั่วโลก จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน ลดความเสี่ยงของการทำโครงการ และส่งผลให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่รวดเร็วยิ่งขึ้น
- จัดให้มีการเสวนาเรื่องความยั่งยืนในกระบวนการข้ามภาคส่วนที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย
- รับผิดชอบในการจัดการโครงการตั้งแต่การวางแผนและการดำเนินการไปจนถึงการจัดการผลกระทบและการประเมินผล

○ **ด้านนโยบาย**

ผู้บรรยายได้ให้ความคิดเห็นสำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้ สามารถมีตัวเลือกนโยบายแบ่งได้เป็น 3 ประเภทกว้าง ๆ ได้แก่

- การวิจัยและพัฒนา การศึกษา และการส่งเสริมการเกษตร
- การพัฒนานโยบายสอดคล้องกับตลาด
- การพัฒนานโยบายสอดคล้องกับชุมชน

การควบคุมทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น ที่ดินและทรัพยากรน้ำให้มากขึ้น เพิ่มขีดความสามารถเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่น และการให้รางวัล เช่น ทุน ที่มอบให้กับโครงการเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การอนุรักษ์ที่ประสบความสำเร็จอย่างไรก็ตาม การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมสามารถก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายสูงแก่ชุมชนท้องถิ่นในประเทศที่มีรายได้น้อย แม้ว่าในบางกรณีพวกเขาจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติก็ตาม แต่ละกรณีจะต้องได้รับการประเมินเป็นรายบุคคล ในกรณีที่การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเสียเปรียบ ผลประโยชน์ทางสังคมจะมากกว่าการสูญเสียชุมชนท้องถิ่น ทุกคนสามารถได้รับหากมีการชดเชยที่เพียงพอสำหรับการสูญเสียจากการอนุรักษ์

โดยผู้บรรยายได้สรุปความแตกต่างของกระบวนการทางการเกษตรโดยทั่วไป (Non - CBSA) และแนวทางความยั่งยืนของการเกษตรกรรมบนฐานชุมชน (CBSA) โดยอธิบายในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคและผู้ผลิตไว้ดังนี้

Non - CBSA	CBSA
1. ความสัมพันธ์รูปแบบการใช้อำนาจ	1. ความสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วมรับผิดชอบ
2. มีผู้แพ้-ผู้ชนะ	2. ทุกฝ่ายเป็นผู้ชนะ (Win-Win)
3. เป็นรูปแบบการทำธุรกิจ	3. อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างกัน
4. เป็นความสัมพันธ์ช่วงเวลาสั้น ๆ	4. เป็นความสัมพันธ์ระยะยาว
5. ปัญหาของคุณ	5. ปัญหาของเรา
6. ผลประโยชน์ของฉัน	6. ผลประโยชน์ของเรา
7. เน้นการพึ่งพาตนเองให้สูงสุด	7. เพิ่มการพึ่งพซึ่งกันและกันให้สูงสุด
8. การกระจายรายได้ที่ไม่ยุติธรรม	8. การกระจายรายได้อย่างยุติธรรม
9. การมีอคติของชุมชนเมืองต่อชุมชนชนบท	9. ความตระหนักรู้ของผู้บริโภค
10. ไม่โปร่งใส	10. โปร่งใส
11. จากบนลงล่าง	11. จากล่างขึ้นบน
12. รูปแบบของการไม่รับความเสี่ยง	12. รูปแบบของการรับ/การแบ่งปันความเสี่ยง
13. มีช่องว่างระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค	13. มีการเชื่อมโยงที่แข็งแกร่งระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค

■ กรณีศึกษาของประเทศสมาชิก (Country Paper)

○ กรณีศึกษา

■ 1. ประเทศตุรกี

- หมู่บ้านชื่อ Tahtacıörencik ตั้งอยู่บริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของอังการา ในเขต Güdül خان เมือง Köroğlu เขา Tahtacıörencik Natural Living Collective (TADYA) เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 อติซา (องค์กรเกษตรกรรายย่อย) ที่ทำงานด้วยการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยสมัครใจและสร้างความสามัคคี โดยประกอบด้วยครอบครัวผู้ผลิตรวม 18 ครอบครัว โดยอาศัยกระบวนการทำงานโดยเน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติ การผลิตที่เป็นมิตรต่อธรรมชาติ (การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม) การจัดซื้ออาหารโดยตรง (ผู้บริโภคซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง) และการท่องเที่ยวเชิงชนบท (การท่องเที่ยววิถีชุมชน) โดยมีผู้สนับสนุนมากกว่า 1,500 ราย ส่วนใหญ่มาจากอังการา
- ผู้ผลิตมุ่งมั่นที่จะผลิตอาหารสด ดีต่อสุขภาพ และมีคุณภาพสูงด้วยการทำฟาร์มแบบครอบครัว โดยจัดตั้ง TVEL ซึ่งเป็นคลังสินค้าที่มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย โดยพวกเขาให้ความสำคัญกับความหลากหลายเพื่อความมั่นคงทางอาหารของชุมชน โดยมีการเรียนรู้และปรับปรุงวิธีการผลิตอย่างต่อเนื่อง และลำดับความสำคัญสองประการที่นำมาใช้โดย TVEL คือ (1) การดูแลความสามัคคีกับธรรมชาติและ (2) สุขภาพของมนุษย์
- TADYA ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของเครือข่ายอาหารธรรมชาติจิตสำนึกโภชนาการ (DBB) ระบบรับประกันแบบมีส่วนร่วม (PGS) โดยใช้เกณฑ์การผลิตทางนิเวศเกษตรตามที่ DBB กำหนด และเปิดให้มีการตรวจสอบของผู้บริโภค โดยเน้นการขายตรงและการให้บริการระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค และใช้วิธีการผลิตที่เป็นมิตรกับธรรมชาติในระดับมนุษย์ เน้นการปลูกพืชแบบผสมผสานมากกว่าการปลูกพืชเชิงเดี่ยว แต่ละครอบครัวมีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ (ผัก ผลไม้ ธัญพืช ธัญพืช ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ และผลิตภัณฑ์แปรรูป)
- บุคคล/ครอบครัวดำเนินกิจกรรมในฐานะผู้ผลิตรายย่อย แต่ละรายเป็นอิสระต่อกัน แต่ยังคงร่วมมือกันใน TADYA เพราะเล็งเห็นและเชื่อมั่นในประโยชน์ที่เกิดจากความร่วมมือ โดยส่วนใหญ่ของผู้ผลิตกลุ่ม TADYA เป็นผู้หญิงและพวกเขาเหล่านั้นมีส่วนร่วมอย่างมากในกระบวนการทั้งหมด การมองเห็นของผู้ผลิตและความโปร่งใส เพิ่มการมองเห็นและการเข้าถึงเกษตรกรของสาธารณะ (เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงผู้ผลิตได้) และไม่กดราคาสินค้าทางการเกษตร
- โดยผู้สนับสนุนรู้ว่าผลิตภัณฑ์ของพวกเขามาจากไหนและสามารถเข้าถึงผู้ผลิตได้ ปฏิสัมพันธ์เหล่านี้มีส่วนช่วยในการบูรณาการทางสังคมและทำให้เกิดความสามัคคีหลายรูปแบบ นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมสำหรับผู้ผลิต ได้แก่ สุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหาร อบรมแบบปฏิบัติการทำขนมปังและชีส การฝึกอบรมมากมายเกี่ยวกับการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการอบรมสำหรับผู้บริโภค ได้แก่ ความรู้ด้านการเกษตร ระบบรับประกันแบบมีส่วนร่วม (PGS) และวิธีการตรวจสอบฟาร์ม CSA

■ 2. เกาหลีใต้

- ผู้บรรยายได้ตัวอย่างเกษตรกรรมยั่งยืนโดยชุมชน (CBSA) ในเกาหลีใต้ได้แก่
- (1) แซมาอูล อุนดง (Saemaul Undong) หมายถึง การเคลื่อนไหวเพื่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งสร้างหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน มีกิจกรรมได้แก่
 - ก. การเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมการทำเกษตรอินทรีย์เกี่ยวข้องกับการไม่ใช้หรือลดการใช้ยาฆ่าแมลงสังเคราะห์ ปุ๋ยเคมี ยาปฏิชีวนะ และยาฆ่าเชื้อในการเกษตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรักษาและรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในขณะเดียวกันก็ผลิตผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและการประมงที่ปลอดภัยผ่านแนวทางปฏิบัติที่ดี เช่น การรีไซเคิลผลพลอยได้ทางการเกษตร

○ ข. โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเกษตรกรรม

ความคิดริเริ่มที่มุ่งสนับสนุนกิจกรรมของผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางการเกษตร รวมถึงดินและน้ำ และระบบนิเวศ โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการทำงานสาธารณะของการเกษตร สร้างรากฐานสำหรับการแพร่กระจายของการทำฟาร์มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงชนบท ภูมิทัศน์และฟื้นฟูความสามัคคีของชุมชนในชนบท

- โดยรัฐบาลเกาหลีใต้ได้อนุเคราะห์ของ Saemaul Undong ในการพัฒนาชุมชนชนบทเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้คนและนำพวกเขาไปสู่ความก้าวหน้าของชุมชนในชนบท โดยให้นิยามว่าหมายถึง ขบวนการพัฒนาชุมชนใดๆ ก็ตามที่สร้างหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน โดยจิตวิญญาณที่เป็นตัวนำทางหลักของ Saemaul Undong คือความขยันหมั่นเพียร การช่วยเหลือตนเอง และความร่วมมือ นอกจากนี้ Saemaul Undong ยังตั้งอยู่บนพื้นฐานการตัดสินใจแบบพึ่งพาตนเอง ผ่านกระบวนการวางแผน การนำไปปฏิบัติ การประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในระยะต่อไป (PDCA) ผ่านวิธีดำเนินการตามหลักการ “First Support to Better Villages” โดยสร้างผลงานได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชน

■ 3. ประเทศฟิลิปปินส์

- ประเทศฟิลิปปินส์ได้ดำเนินโครงการ National Urban and Peri-urban Agriculture Program โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเกษตรกรรมในประเทศฟิลิปปินส์ในด้านเกษตรกรรมสมัยใหม่ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยนำการทำฟาร์มแบบอัจฉริยะ ซึ่งอาศัยข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศมาใช้ในประเทศฟิลิปปินส์ตามที่ได้รับ การสนับสนุนจากหน่วยงานด้านการเกษตร และบางส่วนจากตัวเกษตรกรเอง โดยมีกิจกรรมได้แก่

(1) การเพาะปลูกพืชแบบใช้น้ำ (Aquaponic)

(2) การปลูกข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศโดยใช้พื้นที่ลาดเอียง

(3) เทคโนโลยีที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การเก็บเกี่ยวน้ำฝนสำหรับฤดูแล้ง และการทำวนเกษตร

(4) สำนักอุตสาหกรรมโรงงาน (DA-BPI) (หน่วยงานในฟิลิปปินส์) พัฒนาเทคโนโลยีการปลูกพืชและรับรองการผลิตเมล็ดพันธุ์และวัสดุปลูกที่มีคุณภาพ DA-BPI และให้คำแนะนำด้านเทคนิคและบริการที่เกี่ยวข้องแก่ชุมชนเกษตรกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมพืชผลและการบริหารจัดการ

(5) สำนักอุตสาหกรรมโรงงาน (DA-BPI) ประสานงานกับองค์กรความร่วมมือเกาหลีเพื่อนวัตกรรมด้านการเกษตร (KOPIA) เพื่อพัฒนาโครงการระดับหมู่บ้านผ่านการจัดตั้งกลุ่มการเพาะปลูกและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

(6) การสร้างขีดความสามารถของเกษตรกร โดยการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมและห่างหุ้นส่วน เสริมสร้างความเข้มแข็ง ศักยภาพของเมืองและรอบเมือง เกษตรกรและกลุ่มชุมชนได้นำไปสู่ความร่วมมือและองค์ความรู้แลกเปลี่ยนกับคู่ค้าในชนบท โดยส่งเสริมการเรียนรู้และการสนับสนุนร่วมกัน

(7) การเชื่อมโยงตลาด โดยหน่วยงาน NUPAP อำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงตลาดระหว่างเมืองกับชนบท (ผู้ผลิตและเกษตรกรในชนบท) ซึ่งช่วยสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรในชนบทเพื่อจัดหาผลผลิตสู่ตลาดในเมืองเพิ่มการเข้าถึงตลาดและรายได้

- การศึกษาดูงานแต่ละแห่ง (ถ้ามี) พร้อมแนบภาพประกอบ
ไม่มี การศึกษาดูงาน

- การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion)
โครงการได้จัดกิจกรรมกลุ่มโดยให้ดำเนินการแบ่งตามประเทศที่เข้าร่วมเพื่อจัดทำรายงานของประเทศ ใน 3 เนื้อหาหลัก คือ สถานะปัจจุบัน สถานะในอนาคต และกิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อไปสู่สถานะในอนาคต โดยสรุปตามตาราง

	Current state	Future state
Country Report - Nepal		
Political	Nepal has expressed strong commitment for CBSA and has formulated number of policies and programs to promote its adoption, providing financial and technical support to farmers, promoting organic certification, and developing organic infrastructure	CBSA has the potential to play a major role in the future of agriculture in Nepal. Implementation of policies should be made robust in future.
Economical	CBSA has the potential to significantly improve the livelihoods of farmers in Nepal.	The government should also work to raise consumer awareness about the benefits of organic products. The private sector should invest in the development of new technologies to support CBSA.
Social	CBSA initiatives are typically managed by local communities, which gives them the opportunity to set their own priorities and make their own decisions about how to manage their agricultural resources. Women and other vulnerable groups have not been involved in satisfactorily level.	NGOs and other organizations should continue to work with communities to implement CBSA initiatives. Women and vulnerable groups should be involved (about 1/3).
Technological	A number of new technologies are being developed to support CBSA in Nepal. includes mobile apps that provide farmers with information on weather, markets, and best practices; drones that can be used to map farms and identify pests and diseases; and sensor networks that can monitor soil moisture and nutrient levels.	The actions should be taken to replace the use of chemical fertilizer and pesticides. The role of Agriculture and Forestry University (AFU) and NARC (Nepal agricultural research council) should be enhanced.
Actions	There are a number of things that can be done to promote CBSA in Nepal. The government can continue to provide financial and technical support to farmers. The private sector can invest in the development of new technologies to support CBSA. NGOs and other organizations can work with communities to implement CBSA initiatives. Climate smart agriculture, green deal policy should be taken into consideration for further enhancing CBSA approach in Nepal.	

	Current state	Future state
Country Report - Philippines		
Political	Presence of Republic Act 10068 (Amendment to Organic Agriculture Act of 2010) Philippine Rural Development Project	National policies on CBSA Local Government Unit-led programs on CBSA
Economical	price monitoring of fruits, vegetables and perishables by DTI (Department of Trade and industry) DA (Dept of Agriculture's) e-kadiwa as market platform Agri-Agra law commercial banks extending loans to medium to large enterprises	community-based financial models financial-technologies addressing the small farmers needs
Social	Focus on poor and vulnerable communities Small private-led initiatives	highly promoting youth agripreneurship urban farming community based farming in rural areas (at the brgy/village level)
Technological	climate smart technologies for different AFF (agri, fishery and forestry) commodities cost-efficient greenhouse facilities precision agriculture, drone technology IPM- integrated pest management system Agri 4.0 technologies (nanotech, biotech, AI) urban agriculture	The Philippines is still trying to comply with technologies and innovation from agri-revo 4.0
Actions	Phil LIDAR (Light Detection and Ranging Technology) and SARAI (Smarter Approaches to Reinvigorate Agriculture as an Industry) are already established which will help potential investors/ stakeholders to engage into CBSA (Community-based sustainable agriculture)	

	Current state	Future state
Country Report - Sri Lanka		
Political	No stable policy to promote CBSA	Have to make CBSA Policies
Economical	Not adequate funding to promote CBSA	Promoting public private partnerships
Social	Existing Farm societies and most of them are elderly people.	Promote a mechanism to attract younger generation.
Technological	Community based seed production village programme was implemented by MOA	Current post harvest loss is 40%. Reduce this to 20% in 5 years by establishing a Post harvest management system
Actions	Introduce satellite based monitoring system for agriculture. Implementing Inclusive Digital Agriculture Transformation with FAO funding by MOA. Agriculture Sector Modernization Project is starting farmer business school training.	

	Current state	Future state
Country Report - Thailand		
Political	Thailand has been promoting the Sufficiency Economy Philosophy and Sustainable agriculture Development which is lead to creating BCG model.	1. Bio-Circular-Green Economy (BCG) model as a 20 -year strategy for the national development, focusing on 4 sectors 1)agriculture & food 2) wellness & medicine 3) energy & biochemicals 4) tourism & creative economy. 2. Promote Low-carbon Agricultural practice.
Economical	Agricultural debt problems Farmers are burdened with debt from farming cause by low productivity, low-price agricultural products and high price material. Also Farmers have low bargaining power to mid-man.	Solving farmer debt problems by reduce material costs, increase productivity and increase agricultural products value. Increase farmer bargaining power by grouping of farmers as large-scale farming group.
Social	Thailand will become super aged society by 2036 and has less agricultural labourers, Current farmers are more than 50 Year olds, and young farmer turn to Industrial sector labor	Young generation must be encouraged to engage in agricultural sector and must be trained to be Young Smart Farmers by using new technologies for producing agricultural products and processing value-added products.
Technological	Applying new technology is still limited (Increased productivity is not worth the investment of Expensive technology)	New technology is introduced (such as Climate station for Smart farming) and AI is implemented in farming
Actions	BCG model must be implemented to maintain sustainable agricultural activities with environment friendly practices.	

	Current state	Future state
Country Report - Iran		
Political	Bedding and developing a method to achieve this relationship with participatory development of technology, in order to revitalize Urmia Lake.	CBSA's policy of entrusting agriculture to its owners in relation to participatory development of technology, in order to revive Lake Urmia by establishing sustainable agriculture and protecting biodiversity.
Economical	Formulating financial policies and financial technology to motivate the participation of the society	Economic and financial policies to create blockchain-based businesses for greater community participation
Social	A society with high financial intelligence and futuristic	A society with foresight to the environment and the conservation of biodiversity based on financial ability
Technological	Belief in precision and digital agriculture with access to good hardware and software facilities	Using technological and digital platforms in agriculture
Actions	Designing and modeling people's participation in the restoration of Lake Urmia through sustainable agriculture and biodiversity conservation	

	Current state	Future state
Country Report - India		
Political	National Mission for Sustainable Agriculture Strengthening of Cooperative Societies Strong Leadership	Govt. focused on integrated sustainable agriculture practices. PACs to be frontending at village level. Vasudev Kutumbakam (the world is one family)
Economical	Doubling Farmers Income MSP – Minimum support price	Value addition in agriculture. KCC. Credit Access from Govt institutions.
Social	10,000 FPO across the country. Sustainable living	Empowering PACs. Federations to ensure socio economic sustainability.
Technological	30 sustainable Agricultural practices and systems in India.Kisan Call Centre. Direct beneficiary transfer to farmers	Complete focus on Digitization at rural level. App based disease identification and marketplace for small farmers
Actions	Sustainable living, Farmers Training, Demonstrations, Exposure Visits, Kisan Mela, Mobilization of Farmers Groups and Setting up of Farm Schools. Swachh Bharat Abhiyan	

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

โปรดระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ โดยแบ่งเป็น

- ประโยชน์ต่อตนเอง

ได้รับความรู้เกี่ยวกับความยั่งยืนของการเกษตรกรรมบนฐานชุมชน (CBSA) โดยผ่านการบรรยาย หลักการเบื้องต้น รวมทั้งการนำเสนอผลสำเร็จของการดำเนินการของประเทศต่างๆ ได้แก่ EUROPEAN UNION, อินเดีย และตุรกี รวมทั้งได้เห็นถึงความก้าวหน้าของการดำเนินการความยั่งยืนของการเกษตรกรรมบนฐานชุมชน (CBSA) ของประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมการอบรม ได้แก่ บังกลาเทศ กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อิหร่าน เนปาล ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา และประเทศไทย ทำให้ได้แนวคิดและมุมมองที่หลากหลาย พัฒนามุมมอง และความรู้ด้านงานส่งเสริมการเกษตรโดยการใช้ฐานชุมชน

- ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

หน่วยงานได้รับแนวคิดความยั่งยืนของการเกษตรกรรมบนฐานชุมชน (CBSA) เพื่อใช้ในการพัฒนาการเกษตรให้ทันต่อแนวคิดแบบใหม่ที่อยู่ในระหว่างการขับเคลื่อนระหว่างประเทศ

- ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการศึกษาฯ ในหัวข้อนั้นๆ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการอบรมทำให้นำมาใช้ในการวางแผนงบประมาณรวมทั้งยุทธศาสตร์การดำเนินงานของหน่วยงาน โดยผสมผสานแนวทางการเกษตรกรรมบนฐานชุมชน (CBSA) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการวางแผน และนำไปใช้ เช่น การจัดทำศูนย์ขยายพันธุ์พืชชุมชน โดยชุมชนเป็นผู้วางแผน และดำเนินการผลิตขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อใช้ในชุมชน หรือจำหน่ายในราคาที่เหมาะสมเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนพันธุ์พืชในชุมชน รวมทั้งแนวคิดการปรับปรุงความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการผ่านการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นสิ่งที่หน่วยงานเดิมมีการดำเนินการอยู่แล้ว แต่สามารถทำให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

- กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ

สรุปกิจกรรมและองค์ความรู้ที่ได้เสนอหัวหน้าหน่วยงาน

- กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ

(กิจกรรมขยายผล เช่น แผนงานกิจกรรมที่จะดำเนินการ เป็นต้น โดยส่งเอกสารสรุปรายละเอียดกิจกรรม พร้อมภาพประกอบ เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมให้ส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ)

ส่วนที่ 3 เอกสารแนบ

- รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการและประเทศที่เข้าร่วมโครงการ
- กำหนดการฉบับล่าสุด (Program)
- เอกสารประกอบการประชุม/สัมมนา (Training Materials)
- รายงานก่อนการเดินทางที่ท่านดำเนินการ (Country Paper-Thailand)
- เอกสารนำเสนอผลงานหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Presentation)